

In de etalage

Stedelijk Museum Kampen

Gelegenheidsglas ‘Campen 1756 8/9’

door René van Mierlo

De voorwerpen uit de deelcollectie glas van het Stedelijk Museum Kampen zijn helaas op de vingers van één hand te tellen. Ondergetekende was dan ook aangenaam verrast door een telefoongesprek eind mei 2017. Een mevrouw belde met de mededeling dat haar vader een mooie collectie gelegenheidsglazen bezat, waaronder een Kamper gelegenheidsglas. In de komende jaren zou hij die collectie graag een passende bestemming geven. ‘En een Kamper glas hoort thuis in Kampen.’ Haar vader had het voornemen het glas te schenken aan het museum.

Na via de mail beeldmateriaal te hebben ontvangen van het betreffende glas, was al snel duidelijk dat dit object een welkome aanvulling op de collectie zou zijn. Eind oktober was het zo ver. Vader en dochter kwamen met het glas naar Kampen om het persoonlijk te overhandigen aan een blijde conservator. Het gelegenheidsglas is voorzien van een lijngravure van drie gedichten en een datering met plaatsnaam ‘Campen 1756 8/9’, die is aangebracht met een diamantstift. Onder twee gedichten staat de signatuur ‘fijn’.

Het betreft een glas met een conische kelk en een verdikte bodem. De stam bestaat uit een massieve platgedrukte knoop met aan boven- en onderzijde twee schijfjes, een kort deel en weer een schijfje. Het heeft een brede, licht conische voet.

De kelk heeft verticale banden. Op elke band staan twee regels:

‘Vivat Campen 1756 8/9
Die geen Tabak En magh
geen wijn of wijf magh Lijden,
Ik wens dat die dag en Nag
Mag op Een Esel Reiden
fijn

De Eerste Scheppings Dag
Sprak God Het Werde Ligt

De tweede wiert 't gebouw
Des Hemels Toegerigt,
De Derde Sag men Gras
Met boomen kruijt en Loof,
De vierde 't fiermament
Een vloer van 't hemels hoof,
De vijfde wiert De Vis
En vogelen Geteelt,
De sesde 't ander vee
den mensche na Gods beelt
fijn'

Hieronder volgen helaas twee onleesbare regels met onder andere '(...)' van lenen men (...)', waarna vier onbeschreven banen volgen.

Op de voet staat het volgende gedicht:

'Ik vaar gelijk een Helt na vergelegen Kusten
Deet ik het niet om het gelt, ik sou Veel Liever Rusten,
En blijven op het Lant, En Houden mijn gemak,
En Drinken Een Roemer Wijn, En Roken een pijp Tabak'

Aardig is de tegenstrijdigheid tussen de gedichten onderling. Het tweede gedicht van Fijn over het scheppingsverhaal is puur religieus, terwijl de beide andere gedichten niet alleen werelds te noemen zijn, maar zelfs enkele kleine wereldlijke ondeugden bevatten.

Van Fijn als graveur en auteur zijn geen andere glazen bekend, hetgeen doet vermoeden dat hij dit glas graveerde voor familie of vrienden. Oftewel: dit is een gelegenheidsglas vervaardigd door een gelegenheidsgraveur.

Het glas 'Vivat Campen' is sinds het voorjaar 2018 te zien in het Stedelijk Museum Kampen.